

Nro 7.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Januariusnak 23-dik napján 1795.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

E' folyó hólnapnak 10 ikén költ levélben arról tudósítja *Albert Saxóniai hertzeg* a' Fels. hadi Tanátsot, hogy annakelőtte negyed nappal, u. m. *Jan. 6* ikán, a' midőn a' *Warasdi és Banális* batallionnokból ki rendeltetett vitézeink a' *Weisenau* forpostra, az az, külső tábori őrizetre ki mentenek volna, rajtok ütöttek a' *Frantzia* külső őrállók, de vissza hajtattak a' mieink által. Hanem mindjárt akkor számos *Frantziáság* rukkolt ellenek, a' kikkel való viaskodás két óránál tovább tartott, és még akkor sem lett volna vége, ha az *Austriai-Styriai* szabad seregből egy-

nehány compánia nem ment volna a' mieinknek segítségekre, a' kik csaknem a' *Hechttheimi* táborig üzték bé az ellenséget. — Ezen történetben a' *Bánalis* első regementből *Jovich Mark* zászlótartó 15 köz emberrel, és 13 ember az *Austriai-Styriai* szabad seregből sebbe estenek. — Az ellenségnek vesztesége nem tétetik ki.

Gr. Clerfayt hadi Tármaster, azt írja a' *Fels. hadi Tanátsnak Mühlheimi* fő kvártélyából, *Jan. 11 ikén*, hogy a' *Waal* vize mellett táborozó *Angliai* ármádiának jobb szárnyat meg támadták, és vizsgálva is nyomták a' nevezett viznek jobb partján lévő *Frantziák*, a' midőn a' *Brittusok* a' *Leck* vize háta megé, a' *Gorcumban* volt *Hollandiai* őrizet pedig, tartván attól, hogy *Rotterdamtól* el szakasztatik, magokat vizsgálva vonták; minekutánna mindazáltal 10 vagy 11 ezer főből álló *Cs. K.* sereg küldetett volna az egyesült *Anglus* és *Hollandus* seregeknek segítségekre, az elsőbök *Leerdamig* nyomultak előre, az utóbbiak pedig ismét vizsgálva mentek *Gorcumba*.

Az *Olasz Országban* táborozó *Cs. K.* ármádiának all kormányozója *Gr. Wallis* azt írja, hogy a' *Vadolan*, *St. Remoban*, *Ventimigliában*, és a' körül belől cantonirozó *Frantzia* seregeknél feletébb uralkodnak a' téli tábori nyavalyák, és hogy még sem indult ki a' *Fr.* flotta a' *Toluni* ki kötő helyből, nem is tudatik, mikor fog onnan ki indulni, a' mellyet szüntelen szemem tart a' *Livor-nóból* ki ment *Angliai* flotta *Hotham* Admirál vezérlése alatt. — Egy közönséges levélből olvasuk, hogy azon *Olasz* országi *Cs. K.* ármádiához 16 ezer főből álló *Nápolyi* corpus fog marsirozni.

Jan. 12-ikén, a' *Spirai* püspökségben *Kétsch* alatt, és másutt is által akartak a' *Rénuson* jönni a' *Frantziák*, egy hozzájuk által szökött *Cs. K.* katonának út mutatása után, de nagyon meg tsalatoztak, mivel jókor észre vévén fel tételeiket

vitézeink, készen várták őket, és egynéhányat közülök út mutatójokkal együtt elfogván, a' több-
bit vizsgálta igazították, a' kalauz pedig még a'
nap, agyon lövetett *Schveczingenben*. — A' *Con-*
dé hertzeg corpora alább nyomútt a' Rénus mel-
lett, maga pedig még most is *Radstadtban* kvár-
télyozik. Bizonyosnak lenni mondják a' Réusnak
alsó környékéről jött levelek, hogy a' Frantzia
ármádiának egy része *Aachen* és *Lüttich* felé viz-
sza vonták magokat, úgy hogy, mar most a' lig
vagyon 1000 ember *Emmerichtől* fogva *Weselig*.
Az Austriai ármádiától is egynéhány seregek
mentek téli kvártélyba; a' *Köburg* és *Kinzky*
könnyű szerű lovas regimentjei is előbbi canto-
nirozó kvártélyokba parantsoltattak menni. —
Az Angliai ármádiának fő kvártélyja *Utrechtben*
vagyon, és egynéhány ezerrel fog nem sokára
meg szaporítani.

Frigyes Belgyiom.

Hát ugyan miként és hogy folynak itten a'
hadi dolgok? Ekként felelnek a' Hágai és Am-
sterdami levelek, hol így, hol amúgy, hol jól,
hol rosszul, a' mint t. i. az álhatatlan hadi sze-
rentsének kereke fordul. Rosszul folyt akkor,
a' midön a' *Maas* és *Waal* vizének jeges hátain
által mentenek a' Frantziák; jobban foly már
most, minekutánna az egygyesült Anglus, Hanno-
veránus és Hassus seregek őket derekasan meg-
verték, a' nevezett vizeken által üzték, és mind
a' *Bommelwarti* szigetét, mind *Bommel* városát
tőlök vizsgálta vették. De azért még sem hisznek
a' Frantzia tsalárd léleknek a' Belgák, még is
olly rendeléseket tesznek, mintha máris kapuk
előtt állana az ellenség. — *Utrechtből* mind a'
leveles tár, mind azon tartománynak kintses tá-
ra, a' mellyben nem egy két tuczet Hollandus
arany fekszik, Amsterdámba küldettek által. —
Az Amsterdamiak magok is félnek, és hanemha egy
jó fordítást tejéndenek a' Cs. K. seregek a' Fran-

tziák ellen, veszedelembé lépzen déli Hollandia, mivel minden vizek úgy öszve fagytak, hogy azoknak tsont keménységű hátaikon szintén úgy lehet az ágyúkat húzni, mint a' száraz földön. — Ide, t. i. Amsterdámba sok tehetős lakosok mentek az Utrechti tartományból, holott *proximus ardet Ucalegon*, a' szomszéd háza ég. — Most már nemcsak a' közönséges és magános levelek, hanem a' Hágai officiális, az az, a' fő Kormány szék által ki hirdettetett tudósítások is bizonyítványok, hogy *Dundas* Anglus, és *Wurmb* Hassus Generálok, múlt *Dec. 31-ikén* *Thuyt* mellett nagyon meg verték, és a' *Waal* vizén is által üzték a' Frantziákat. — Ezen szerentsés történetet ekként adja elő egy, *Jan. 1-ső* napján költ *Arnheimi* levél: (*Arnheim*, deákúl *Arenacum*, a' mint már mászor is meg jegyzettem, alsó Geldriának népes, és erős városa, *Utrecht*től három mélföldnyire.) „*Dec. 28-ikán*, *úgymond*, 5000 főből álló Fr. gyalogság és 600 Fr. huszár ment által *Thuyt* mellett a' *Waal* vizén. Értésekre esvén ez a' történet, az egyesült Anglus és Hassus seregek vezérjeinek, mingyárt egy erős corpust rendeltek az ellenségnek onnan való ki üzettetésére, a' melly következendőképen ment végbe. — *Dundas* Anglus Generál válalta magára a' fő kormányt, *Catchart* Mylord vezérlette az elől ment sereget, melly a' leg szebb és válogatottabb regementekből állott. — Az Anglusok három lovas és négy gyalog regementekből állottak, a' Hassusok pedig három, vagy négy ezer főből. — *Dec. 29-ik* napját meg előzőtt éjjel, már a' rendelt helyen vóltak a' ki választatott seregek, és azon hólnapnak *31-ikén*, reggeli 7 órakor rajta is ütöttek a' Frantziákra. — Leg elsőben is a' Hassusok attackiroztak *Waardenburg* és *Thuyt* mellett az ellenséget, és mindjárt eleinte ki üzték azt a' faluból, nem ágyúkkal és apróbb fegyverekkel, hanem a' lovasságnak szablyáival, és a' gyalogságnak bajonettaival. Ugyan akkor 4 ágyút vontak fel a' töltésekre olly véggel, hogy azokkal

meg akadályoztathassák az ellenségnek hátrálását, a' melly valósággal meg is történt, a' midőn rajtok hajtván a' 44 ik Anglus regementből való Scottusok, mint a' meg búsult oroszán úgy viaskodtak velek. — Az Anglus dragonyosok a' Frantzia veres hufzárokat támadták meg, és 400 embert fogtak el közülök. A' *Dundas* Generál vezérlése alatt lévő seregek is oda érkeztén, hozzá fogtak a' viadalhoz, és nem annyira nagyobb és apróbb lövő szerszámokkal, mint inkább bajonetákkal és kardokkal ölték az ellenséget, a' kik közül kevesen mehettek által a' *Weal* vizén, rész szerént fogságba és sebbé esvén, rész szerént pedig a' tsata piatzán maradván. Artilleriájokat is mind el vesztették a' Frantziák. Ha nem még most is birtokában vagynak a' *Bommel-Warti* szigetnek, és mind segítő seregek, mind ártilléria sok ment hozzájuk, mellyből azt a' következést húzzák ki a' Belgák, hogy minekelötte tökéletességre menne a' fegyver szűnés, szerentsét fognak *Gorcum* ellen próbálni, holott az *Ora-niai* örökös hertzeg mostan a' fő kórmányozó. —

A' Hollándiai respublica által ki választatott békesség szerzők *Brandzen* és *Repelaer* urak, két Frantzia tiszt által kísértetvén *Herzogenbuschba* mentek a' fegyver szűnés véget, onnan fognak Párisba utazni. — *Dec. 30 ikán* adta által a' Hollándiai helytartó Fejedelem a' Hágában lévő kórmány székek azon summa pénznek fel jegyzését, a' melly ezen mostan folyó 1795 ik esztendőben kívántatni fog a' Frantziákkal való hadakozásnak folytatására. — Úgy hallatik, hogy e' folyó hólnapnak *2 ikán* *Gorcumot* is meg támadták a' Frantziák.

A' leg újjabb Hágai levelek azt beszélik, hogy a' déli *Hollandiába* is bé ütöttek már a' Frantziák, és hogy *Jan. 2 ik* napján rajta menvén a' *Wondrichem*, avagy *Worcum* alatt állott *Hollandus* vigyázó seregen a' sűrű ködnek kedvezé-

se alatt, egy batériát az abban volt ágyúkkal együtt el vették. Hanem csak ugyan nem maradhattak annak birtokában sokáig, mivel élzre vévén a' dolgot a' *Woudrichemben*, és a' *Loevesteini* erősségben lévő katoná örizet, olly sűrűen repitettek közükbe ágyú és kártals golyóbisaikat, hogy kéntelenek vóitak a' Frantziák, mind az áttalok el nyert batériát oda hagyni, mind azon vidékről elébb állani, minekutánna mintegy 300 embert veztettek volna el a' csata piatzon. — Tovább lehető előmeneteknek meg akadályoztatására, egy Anglus és Hassus seregekből álló corpus ment a' Hollandiai határoknak fedezésére, *Arnheimba* ellenben, és a' *Renus* környékére Cs. K. regementek marsiroztak. — A' Hollandiai republikának követjeik *Brantsen* és *Repelaer* urak semmi fegyver szünést nem nyerhetvén a' *Herzogenbuschban* lévő Frantzia biztosoktól és vezérektől, egyenesen Párisba mentek.

Nagy Britannia.

A' Londoni ministeriumban ismét változás történt. — *Chatam* Gróf, *Pith* miniszternek testvér bátyja, és az Admirális Collegiumnak volt Előü öje lett az Ország pészétjének titkos őrzőjévé. (*Intimus Sigillorum Regni custos*), Gróf *Spencer* helyett, e' pedig az Admirálisnak első Lordjáva; Gróf *Mansfield*, *Friczwilliam* Gróf helyett, a' ki a' Hyberniai Vice királyságra emeltetett, a' titkos Tanátsnak előülőjévé 's a' t. Ez a' ministeriumban lett nagy változás, azért mondauk a' Londoni levelek által történtnek lenni, hogy annyival könnyebben véghez vihesse *Pith* miniszter a' maga fel tételeit, 's annyival inkább erőtlensíttesse az antiministeriális résznek hatalmát. — A' *Wallisi* hertzegnek Brunsvigiai hertzeg aszszonyával lejendő házasságának ratificációja, az az, jóvá hagyattatása, és meg erősítése Brunsvigiába küldetett Lord *Malmesbury* hoz (Jegyezzük meg, az Angliai constitutió szerént, a' király vá-

lasztya, hanem a' Parlamentom erőssíti meg a' korona örökösnek, úgymint a' *Wallisi* hertzegnnek, jövendőbéli házas társával való megmatkásodását.) — A' Jerseyi, és Aldemayi szigeteknek lakosai, Normandiának szomszédságában, holott gyakorta Frantzia hajók láttatnak, nagyon félnek a' pátriótáknak visitájától. — London városának némely osztályai gyűllést tartván magok közt, azt végzetek, hogy sürgessék a' jelenvaló veszedelmes hadakozásnak minél előbb lejendő végződését, azon esetre, hogy a' Párisi Convent örökösen által engedi az Anglusoknak az általok el foglaltatott Amériikai szigeteket, kész a' Londoni ministerium is velek békességre lépni, másképen pedig nem. — A' Brestiai kikötő helyből ki ment Frantzia flotta ottan ottan mutogatya magát a' Britanniai tenger partya körül. — Richmond hertzeg és hadi Tármaster, különböző értelemben lévén a' jelenvaló hadakozásnak folytatásáról *Pith* ministertől, hivatalát le tette, melly vagy *Cornvallis* marchiónak, vagy Lord *Amherstnek* fog által adattatni. — Mikor fog Gr. *Moira* a' Frantzia tenger partok ellen ki indulni, bizonytalan. — Az Orosz követ Gróf *Woronzow*, nem régiben hofszas conferentziát tartott *Pith* ministerrel — némellyek olly vélekedésben vagnak, hogy ez a' conferentia a' Frantziák ellenvaló hadakozásnak folytatását, mások szerint pedig Lengyel Országának jövendőbéli állapotát tárgyazza.

A' múlt hólnapnak 30 *ik* napján kezdődött el az Angliai parlamentom, a' melly alkalmatossággal mind a' felső mind az alsó kamara, avagy parlamentom ösze menvén, dél után 2 órakor, a' szokás szerint önnön maga a' király is meg jelent köztök, és hathatós beszéddel kezdette el a' gyűllést. Ezen beszédében a' többek közt azt adta a' jelenvalóknak értékre, hogy noha sok kárt szenvedett a' múlt esztendőekben az Angliai kereskedés a' Frantziákkal való hadakozás miatt:

mindazáltal azt kívánja N. *Britanniának* és a' nemzetnek ditsősége és jövendőbeli boldogsága, hogy tovább is folytattassék az, még pedig az utolsó meg erőltetésig is, hogyha a' körülállások úgy fognak kívánni. — Lehetetlen, *úgymond a' király*, hogy sokáig vihesse a' pártos Fr. nemzet, annyira meg fogytak mind hadi ereje, mind kintses tára, melly nélkül lehetetlen szerentséssel viselni a' hadat. Tovább a' Korsikai szigetnek N. Britannia birodalma alá lett vettetését, az Amerikai Státusokkal kötött kereskedésbeli szövetséget, és a' *Wallisi* hertzegnek a' Brunsvigiai herzeg asszizonnal lejendő házasságát terjesztette a' király a' Parlamentom eleibe, és arra serkengette azt, hogy a' nevezett hertzegnek, mint korona örökösnek, illendő költséget rendellyen. — *Richmond* hertzeg, *Lord Guilfort*, *Lansdown* Marchió, és egynehányan az antiministerialis részről mostan is nagyon sürgették a' békességet, ártalmasnak lenni mondván, mind a' belső tsendességre, mind a' kereskedésre nézve a' jelenvaló hadakozásnak további folytatását. Ellenben *Lord Grenville* minister egy áttallyában szükségesnek lenni mondotta azt, és sok próbákkal meg mutatta a' Frantzia nemzetnek haldokló erejét. Beszédjét ezen szókkal zárta be: „Nem hiszem, *úgymond*, hogy békességes tractára lehessen addig a' Frantziákkal lépni, míg csak állandó kormányok és igazgatásoknak formája nem lesz; ellenben áthatatosan hiszem és reménylem azt, hogy, ha egyenlő értelemmel, és meg kettőztetett erővel fogják a' szövetséges fejedelmek a' hadakozást folytatni, bizonyosan vége lesz a' Frantzia tyrannismusnak, mellynek terhét már meg únta ez a' szerentséttel nemzet viselni.“ — Végtére voksolásra menvén a' dolog, a' felső parlamentomban 96 voksal 12 ellen, az alsóban pedig 246 voksal 73 ellen meg határozatott, hogy a' királynak atyai gondosságát meg hálallyák, és vele meg egyezzenek abban, hogy továbbra is folytattasson a' Frantziák ellen való hadakozás.

— Azomban még is nagy reménysége van az Anglusoknak a' békességhez, úgy gondolkozván, hogy nem ok nélkül küldetett *Dec. 27-ik* napján tartatott titkos ministeriális gyűlés után, kurir a' Helvéczziában lévő Anglus követhez.

Frantzia Ország.

A' siket és néma gyermekeknek neveltetésekre, és tápláltatásokra két közönséges ház van Frantzia Országban, u. m. *Párisban* és *Burdóban*, Ezek felől azt végzette e' folyó hólnapnak 6-ikán a' Convent, hogy egybe egybe 60 gyermek véletödjön fel, 9 elztendős korokban, és 16 elztendős korokig maradjanak ottan; ollyatén mesterségekre tanitassanak, a' mellyekre leg nagyobb hajlandóság fog benne tapasztaltatni, és a' midön onnan ki költöznek, egynek 300 livra adattasson a' respublika kasszájából.

A' köz jóra ügyelő Commissió két hadi történetről tett a' Convent előtt jelentést, úgymint *először* a' Luxenburgi Cs. Kir. katona őrizetnek *Dec. 22-ikén* 6000 emberrel lett ki ütéséről, a' melly eleinte egészen ki mezdította a' Frantzia blokirozó armádiát fekvéséből; hanem több segítő seregek menvén ehez, meg újult a' viadal, mellyben vissza nyomattak ugyan az Austriakusok, hanem sok eleséggel rakott tár szekereket vittek bé magokkal. Utóllýára azt is hozzá ragasztatotta tudósításához, hogy már most közelebb mentek a' Frantzia seregek Luxenburg várához, és szorossabban környül vették azt.

Másodszor Gravenek el foglaltatásáról adott hírt, melly szerént az abban lévő Hollándus katona őrizet egész tábori tisztességgel ki költözvén a' várból, fegyveret 's munitióját le rakta, 's fog-ságra küldetett Frantzia Országba. — Antverpia-ig mind a' tiszteknek, mind a' köz embereknek meg engedtetett, hogy tábori bútorjaikat magokkal

el vihessék, hanem ottan le kell azokat rakniok. — Az ottan tartózkodott emigránsok nem foglaltattak bé a' capitulatióba.

Egy hitelt érdemlő személy, a' ki nem régen meg járta *Párist*, *Brüszfelt*, *Lüttichet* és *Kolóniát*, azt beszéli *Páris* városáról, hogy ottan ismét nagy divattyában vagon az ételben, italban, ruházatban és társálkodásban való bujaság; hogy az afszonyi nem régi Görög dámák gustusa szerént viseli magát, hogy minden Párisi afszonyok közt leg jobban meg különbözteti magát *Gabarus Trésia* Talliennek felesége, a' ki felettebb való költséggel él, és Párisi Dianának neveztetik az újság írók által; hogy a' nép nagyon morgolódik a' Conventben öt esztendőktől fogva szüntelen uralkodó hasonlás és vetélkedés ellen, és hogy sokan békességet 's királyt kívánnak. (Minap azt kiáltozták a' Párisi teátrumban, hogy a' békesség és a' 17 ik numerus nélkül, mellyen XVII Lajost értették, lehetetlen Frantzia Országának bóldogúlni); hogy a' Frantziák által el foglaltatott tartományokban mindennütt, de kivált *Brüszfelben* rendkívül való szükség, és nyomorúság uralkodik. 's a' t.

A' Párisi közönséges levelek szerént, Jan. 2-ikán állitatott fel az új revolutionális commissió, melly egy és két all-elölöböl, 9 birákból, egy fő és három all-prókátorból, egy cancellistából, és 30 hites személyből áll, a' kiknek hivatalok ennekutánna három hólnapnál tovább nem tart, akkor ismét mások választatnak helyettek, ne hogy, mint az előbbieket, ők is el fajúlván, kegyetlenkedjenek bóldogtalan polgár társaikon.

Gregoire vólt püspök ismét nagyon sürgette a' vallásoknak szabad gyakoroltatását, a' papi rendnek illendő tekintetben való tartását, betsülést, és a' vallásbéli erőltetésnek, 's fanatismusnak el töröltetését: „Minden vallást, *úgymond ő,*

a' mellyen e' vagy amaz osztály vagyon, köteles a' Convent védelmezni és fenn tartani, mindennek tökéletes szabadságot engedni az istennek maga módja szerént való tiszteletére. — — A' vallásbéli szabad gyakorlás által lettek Hollandia és az Amerikai szabad Státusok gazdagokká, a' vallásnak nyomtatása által öregbíteni szokott annak electricitása, és ellent álló ereje. — Száz éltendőnél tovább nyomattattak Fr. Országban a' hugonották, még is most is számosabban vagynak három milliónál. — Az Asiai és Afrikai despotáknak uralkodása alatt szabad gyakorlása vagyon a' vallásoknak, hát ugyan számkivetésbe fog e' ez a' szabadság a' szabad Frantzia respublikából küldetni. — Meg ígértük ezt az általunk elfoglalt tartományoknak, hát meg szegjük é esküvésünket, nem tellyesítjük e' bé ígéretünket. — A' Convent meg határozta a' vallásbéli türedelmet, még is sok helyeken üldöztetik a' vallás, üldöztetnek a' vallást tanító egyházi személyek 's a' t. *Mercier*, és más Journalisták az éégig emelik dicséreteik által *Gregoirnek* ezen fontos beszédét, és azt írják, hogy soha sem vólt a' Frantzia nemzetnek annyi szüksége a' vallásra mint most, és meg mutatják azt fontos okokkal, hogy a' polgári erkölcsi tudomány elégtelen legyen magában, hogyha az a' leg főbb valóság-nak akarattján nem fundáltatik.

Lengyel Ország.

A' múlt *Dec. 20 ikán* egy levelet vett a' Lengyel király az Orosz Császárnétól, mellyben a' javasoltatik nékie, hogy maga bátorsága, és a' jelenvaló zürzavaros dolgoknak hamarább lejendő végefztetése végett menne Grondnóba lakni, mellyre is ajánlotta magát. — E' nap érkezett Warsóviába egy kurir is, 's leg ottan 32 nevezetes Lengyelek, a' kik t. i. a' vólt insureciónak indítói vóltanak, fogadtattak meg, és Orosz Országba vitettek. Ezek közti vólt Gróf *Potocki Ig*

nácz, Gr. *Mostovski*, *Zakrzewski* a' Lengyel nemzeti Tanátsnak előülője, a' Warsóviai gazdag pénz-váltó *Kapostási*, és *Kilinski* varga is. — Még mások is fogják őket oda követni.

A' Warsóviai levelek szerént, a' Lythvániai nagy hertzezségnek mind nemes, mind nemtelen lakosai múlt *Dec. 3-ik* napján hódoltanak és eskütnének meg az Orosz Császárné hívségére. Esküvéseknek formája e' vala: Én N. N. igérem, és fogadást teszek, hogy én a' *Kosciusko Taddé* vezérlése alatt vólt Krakóviai confederatiót sem magam, sem más, sem irásom, sem beszédem, sem tanátsom, sem tselekedeteim által soha segíteni nem fogom, és senkinek az Orosz Császárné Ő Felségén, Generálisain, és vezéreinek kívül sem engedelmeskedni, sem parantsolattyát követni nem fogom. — Ennekfelette arra kötelezem magamat, hogy ha az Orosz seregek ellen valamely irások, avagy öszve esküvés támadna, ezeket azonnal ki fogom az Orosz vezéreknél nyilatkoztatni. — Végezetre igérem és esküszöm, hogy a' Fels. Orosz Császárnén kívül senkinek sem nem engedelmeskedem, sem híve nem leszek, Ő Felsége parantsolattyát pedig az útolsó pontig igyekezem beteljesíteni. — Isten, és az Idvezítőnek szent vére segéllyen engemet. — *Grodnóban Dec. 3 ik napján 1794-dik esztendőben.*

Galliciából iratik, hogy még most is titkos béketelenség és ellenkezés vagon a' Lengyel nemzetben. — Azok az emberek, a' kik helytelenül gondolkodnak a' szabadságról, és nehezen szenvedik; hogy hazájok tsendes királyi páltza alatt nyugszik, még most is követőket keresnek magoknak, és azon igyekeznek alattomban, hogy nagyobb veszedelembé ejtsék hazájokat, mint hajtották már ennekelötte is. — — A' Lengyel királynak Grodnóba lejendő utazásának ideje *Jan. 8-ik* vagy tizenkettedik napjára határozott meg, a' hová számos Lengyel nemessekkel

együtt a' Római udvar követje is fogja ő Felségét követni, — Sokan olty értelemben vagynak, hogy nem sokáig fog ottan maradni, hanem onnan Petersburgba menni. — *Kosciusko* Generalissimus bé érkezett már Petersburgba, vett sebeiből meg gyógyúlt, elegendő étele és itala vagyon, hanem igen szoros őrizet alatt tartatik. — Éjjel nappal egy Orosz tizt vagyon vele szobájában, és ezen kívül senkivel mással sem nem beszélhet, sem nem társalkodhatik. — *Mirbach* Lengyel revolutionális Generált, a' ki Kurlandus nemes, *Rigából Mietauba* küldötte az Orosz Császárné, hogy ottan Kurlandiának constitutiója szerént törvénybe idéztetne, és büntettetne meg. — *Potemkin* Generalál Lajtinantot, Warsóviából Petersburgba lett vissza térése után, Feldmarsalságra emelte kegyes fejedelem alszonya. — A' Lengyel királynak fő udvari mestere *Getakovszki*, és az előbbi nemzeti Tanátsnak tagja *Kochanovszki* is meg fogattattak, és Orosz Országba vitettek, Mind a' kettőnek irásai el petsételtettek.

Azoknak a' Lengyel magnásoknak és nemeseknek sorsok, a' kik a' múlt Decemberb. el fogattatván az Orosz birodalomba küldettek, feletébb nagy nyughatatlanságot, félelmet, és békételenséget okozott Warsóviának lakosaiban, kiknek meg nyugtatásokra következő parantsolatott hirdettetett ki a' nevezett városnak mostani commendánsa *Buxhövden* Orosz Generál: „Értésemre esvén a' város polgáriban támadott félelem és nyughatatlanság, a' melly néhány Lengyel Magnásoknak és nemeseknek el fogattatások, és némelleyeknek gondolatlan befzédjek bennek okozott: Ő Excellentiájának Gr. *Suwarow* Feldmarsálnak különös parantsolattyára, tudtokra adom mindeneknek, a' kiknek illik, hogy a' várossal kötötett capituláció minden pontyaiban szorosan meg fog tartatni, és senki sem életére, sem örökségeire, sem vagyonára nézve leg kisebbben is meg nem sértetni. — És hogy a' tud-

va lévő személyeknek el fogattatások a' capitulationának meg rontatására ne magyaráztasson, ud-tára adom mindeneknek, hogy ők nem e. obbi tselekedeteikért, mellyeknek tökéletes el felejtése ígértetett a' tudva lévő capitulatióban, hanem azért fogattak és vitettek el, mivel tellyes-séggel el nem akartak a' Krakóviai confederatiótól, és a' Warsóviai 1791-ik esztendőben készített új constitutiótól el állani. — egyébarant ismét és ismét azt ígérem Gr. Suwarow Feldmarsál Ö Excellentiájának képében és paranso attyára, hogy a' tudva lévő capitulationnak minden tzikkelyei, nevezetessen azok, a' mellyekben mind életére mind vagyonára nézve tökéletes bátorság ígértetett Warsóvia városának, meg fognak általunk tartatni “

Kurlandiának és a' Lythvániai nagy her-tzezségnek Orosz Birodalomhoz lett kaptoltatása által 1000 quadrát, az az, négy szegű mély-földel és 1500000 emberrel szaporodott, ez a' másként is leg nagyobb Európai monarchia. Lythvaniából 1793 ik esztendőben öt millió Lengyel forint ment bé a' Lengyel respública kasz-szájába, de hogyha az jobban fog eanekutánna mivelletni, hogyha nagyobb gráditsra lép az industria, a' minthogy reményleni is lehet az Orosz Biro-dalom alatt, háromszorta, négyszerte, sőt öt-szörte is több jövedelmet lehet abból ki venni.

Hír adás!

Erdélyben Maros-Vásárhelyen Orvos Doctor Hórváth Mátyás Úr szándékozik egy igen hasz-nos újjadon újj Méhész könyvetskét elő fizetésre ki adni, illyen Tzim alatt: *Az Erdélyi sok p-ó-bák és tapasztalások által tökéletességre ment Mé-hes gazda; a' ki a' méhész mesterségnek tökélie-tességre való vitelének módját a' leg könnyebb es leg hasznosabb úton elő adja, és az azt óhajtókat arra fundamentomason meg tanítja, 3. mettzett*

Táblákkal, és egy hasznos Tóldalékkal együtt.
Ezen munka a' Tóldalékon kívül áll 20. Réizek-
bol.

Az 150 tanít a' Méh tartás tökéletességre va-
ló menetelének akadályairól. 2. A' méheknek
ártalmaikról, és ellenségeikről. 3. A' méhek'
természetéhez alkalmaztatott bölts és okos méhész
mesterségről. 4. A' méheknek nemeikről. 5. A'
lépről vagy viazról, és mézről. 6. A' méhes
kertről, állásról, és lakó hajlékokról. 7. A' mé-
hészséghez való eszközökről vagy szerzámokról.
8. A' méheknek vásároltatásokról. 9. A' méhek-
nek tavaszi ki rakattatásokról, és tisztulásokról.
10. A' gyenge méheknek tápláltatásokról. 11.
Az ereztésről, vagy Rajzásról, és a' gyenge ra-
joknak egybe üttetésekről. 12. A' rajoknak co-
loniákra való szállittatásokról. 13. A' mag mé-
heknek újj hajlékokba való költöztetésekről. 14.
Az el tserelésről. 15. A' méheknek árvaságokról.
16. A' méheknek olztás által való szaporítottatások-
ról. 17. A' coloniáknak újj coloniákra való sza-
horítottatásokról. 18. A' méz szüretezésről. 19. A'
méh ser főzésről, és a' viaz sajtólásról. 20. A'
méheknek teleltetésekről, és arra való el készítte-
tésekről. A' Tóldalék pedig tanít némelly kü-
lömbb külömbbféle igen hasznos dolgokról. Az
egész könyv mégyen 16. vagy 17. árkosra, és azért
arra lészén 34 krajtzár. A' kinek a' két Nemes
Magyar Hazában erre előre tetszik fizetni, ne
sajnálja magát Majusnak első napjáig jelenteni.
Az elő fizetésnek fel szedésére, az elő fizető Sze-
mélyeknek számba adásokra, és az elő fizetett
pénznek a' szerző kezébe való szolgáltságára néz-
ve kérettetnek, és szivessen invitáltatnak mind
a' két Nemes Magyar Hazában, minden városok-
ban, és nevezetes helységeekben találtató Tisztel.
Lelki Atyák, Lelki Pásztorok, Könyv-nyomtató
és kötő Urak, kiknek fáradságok minden 10. Ex-
emplár után egy egy nyomtatványnyal meg fog
jútalmaztatni. Hellyben pedig lehet magánál a'

Szerzőnél előfizetni, és kinek kinek magát bé
 iratni. Az előfizetést bészedő urak méltóztassa-
 nak jelentő leveleiket fránkózva ilyen felyül irás-
 sal küldeni: *Orvos Doctor Horváth Mátyás Úrnak*
 Maros-Vásárhelyre. Erdélybe. *Bétsben* lehet a'
 Magyar Kurir, és Mercurius Iróinál praenume-
 rálni. A' Szerző is igéri, hogy kinek kinek szá-
 ma és hellye szerént mentől hamarább maga tú-
 lajdón költségén betsülettel kezébe fogja szolgál-
 tatni a' Nyomtatványokat. Költ 1795 ik eszten-
 dőben Bóldog Alsízony Havának 150 napján.

El adni való Bibliothéka.

Pesten, egy különös szorgalmatossággal ösz-
 ve gyűjtögetett, mindenféle tudományokban né-
 met, deák, Frantzia, Olasz, és más nyelveken
 is lévő, mintegy két ezer, és egynehány száz da-
 rab könyvből álló Bibliothéka a' censurán ke-
 resztül menvén, jövő Februáriusnak 9 ik napján,
 a' Hatvani kapun kívül, a' Római király nevét
 viselő vendégfogadóban, a' 608-ik szám alatt, kö-
 zönséges licitációra fog botsáttatni. A' kinek ked-
 ve lejénd könyv vásárlásra, és előre akarja ezen
 el adattandó könyveket esmérni, Titt. *Dálnoki*
Nagy Gábor, és *Kováts Mihály* Prókátor Uraknál,
Weigand és *Kilián* könyvárosoknál, nem küiöm-
 ben, a' fent nevezett Vendég-fogadóban megkap-
 hattya annak ki nyomtatott catalogusát.